

RAHANDUSMINISTEERIUM

2026. AASTA RIIGIEELARVELE RIIGIKOGUS TEHTUD MUUDATUSED

Tallinn 2025

Sissejuhatus

2026. aasta riigieelarve seaduse eelnõule esitatud muudatusettepanekud on üles ehitatud lähtudes 2026. aasta riigieelarve seaduseelnõu struktuurist ning kajastatud on ainult heaks kiidetud muudatusettepanekud.

Muudatusettepanekud on jaotatud kolme peatükki, esimene käsitleb muudatusettepanekuid, mis on heaks kiidetud Riigikogu II lugemisel, teine käsitleb III lugemisel heaks kiidetud muudatusettepanekuid ning kolmas muudatusi tekstiparagrahvides.

Täpsem info koos detailsete muudatustega on leitav: [Eelnõu - Riigikogu](#)

RIIGIKOGUS TEISE LUGEMISEGA TEHTUD MUUDATUSED

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Muudatustega suunab Justiits- ja Digiministeeriumi programmi tegevuse Kriminaalpoliitika kujundamine ja elluviimine, sh ennetus eelarvest 10 000 eurot Kliimaministeeriumile, 718 582 eurot Rahandusministeeriumile ja 969 104 eurot Siseministeeriumile, vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

Valitsemisalade vaheline muudatus

Rahandusministeerium suunab **Justiits- ja Digiministeeriumi** valitsemisala programmi tegevuse *Digiriigi teenuste ja platvormide tagamine* eelarvesse Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskusele (RIT) **992 040 eurot** Oracle Exadata privaatpilveteenuse osutamiseks. Alates 01.10.2024 osutab RIT koostöökokkuleppe alusel Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskusele (*RmIT-le*) infosüsteemide majutamiseks vajalikku privaatpilveteenust. Kulude eelarve oli kavandatud algselt RmIT-i eelarves, kuna teenuse mahud olid täpsustamisel.

Valitsemisala sisene muudatus (tehniline muudatus)

Justiits- ja Digiministeerium planeerib **37 000** eurot kuludest välistoetusega kaasneva käibemaksukulukuks majanduskuludelt. Muudatusega ei suurendata eelarve mahtusid, vaid planeeritakse vahendid õigele kontole. 2026. aasta riigieelarve seaduse eelnõu esitamisel ei olnud teada USAga sõlmitud koostööleppes saadud välisvahenditest tehtavate projektide valitsemisalade vaheline jaotus ning maht, mistõttu täpset eelarve jaotust ei olnud võimalik teha.

KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Muudatustega suunab Kliimaministeerium programmi tegevuse Kiirgusohutuse tagamine eelarvest 171 430 eurot Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

Valitsemisalade vaheline muudatus (tuludes-kuludes)

Justiits- ja Digiministeerium suunab Kliimaministeeriumile USAga sõlmitud koostööleppes saadud vahenditest **10 000 eurot** finantskuritegude vastaste projektide edendamiseks, mis jaguneb mitme programmi tegevuse vahel. Algselt olid eelarvelised vahendid planeeritud Justiits- ja Digiministeeriumi eelarvesse, kuna eelnõu koostamisel ei olnud selgunud rahastatavad projektid ning vahendite jaotus valitsemisalade vahel. Tegemist on tuludest sõltuvate kuludega, mistõttu on muudatusega seotud nii tulu kui kulud.

Valitsemisalade vaheline muudatus

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium suunab Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogia-keskusele 257 500 eurot, millest 190 000 eurot läheb programmi tegevusse *Kesksete IT teenuste osutamine* ja 67 500 eurot investeringutesse, mis omakorda jagunevad järgmisteks töödeks:

- 97 500 eurot Maa- ja Ruumiametile:
 - 3D kaksiku kaardiserveri komponentideks lahutamine 22 500 eurot;
 - maatoimingute platvormi turvanõrkuste ja taakvara analüüs 45 000 eurot;
 - e-ehituse platvormi turvanõrkuste ja taakvara analüüs 30 tuh eurot.
- 160 000 eurot Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti e-teenuste (TARVIK-u) platvormi toimimise tagamiseks.

Regionaal- ja Põllumajandusministerium suunab Kliimaministeeriumi programmi tegevuse *Raudteetransporditaristu arendamine ja korrashoid* eelarvesse Tartu-Riia rongiliiniveo dotatsiooniks 2 mln eurot, kuna Ühistranspordiseaduse järgi viib rahvusvahelist ühistranspordipoliitikat ellu Kliimaministeerium.

MAJANDUS- JA KOMMUNIKATSIOONIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Muudatustega suunab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium programmi tegevuste Ruumilise planeerimise poliitika kujundamine ja korraldamine ning Ettevõtluskeskkonna ja ettevõtlikkuse edendamine eelarvest 257 500 eurot Kliimaministeeriumile, vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

Valitsemisalade vaheline muudatus

Riigi eelarvestrateegiaga 2026 – 2029 eraldati tuumaenergia kasutuselevõtu ettevalmistamiseks 400 000 eurot, mille jagunemine asutuste vahel ei olnud eelnõu koostamise etapis veel kokku lepitud. **Kliimaministeeriumi** valitsemisala eraldab **Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi** valitsemisala Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti (TTJA) programmi tegevuse *Ettevõtluskeskkonna ja ettevõtlikkuse edendamine* eelarvesse **171 430 eurot** tuumaenergia kasutuselevõtu ettevalmistamiseks. Tuumaprogrammi elluviimiseks on TTJA-le 2026. aastal ette nähtud vahendid 3 ametikoha ning alates 2027. aastast 4 ametikoha rahastamiseks.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium vähendab *Ruumilise planeerimise poliitika kujundamine ja korraldamine* programmi tegevuse eelarvet ning suunab programmi tegevuse *Ruumiandmete hõive, analüüsid ja kättesaadavaks tegemine* eelarvesse planeeritud loodava ruumiteenuste platvormi RUTA keskse korralduse tagamiseks antud IT arenduste lisavahendid **302 500 eurot** Maa- ja Ruumiameti eelarvesse. Maa- ja Ruumiamet koordineerib ruumiteenuste platvormi RUTA-ga seotud tegevusi.

Valitsemisala tehniline muudatus (kuludes)

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium täpsustab teadmussiirde programmi tegevuse *Ettevõtete arendustegevuse ja innovatsiooni toetamine* kulude eelarve majanduslikku sisu. Vähendatakse muude toetuste ja suurendatakse sotsiaaltoetuste ning majandamiskulude eelarvet **60 000 eurot**, kuna on

selgunud vajadus planeerida vahendeid õpilastööde konkursside preemiateks ja täiendavateks analüüside kuludeks.

RAHANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Muudatustega suunab Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskus programmi tegevuse Riigi tugiteenuste pakkumine eelarvest 922 040 eurot Justiits- ja Digiministeeriumile, vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

Valitsemisalade vaheline muudatus (tuludes, kuludes ja investeeringutes)

Justiits- ja Digiministeerium suunab **Rahandusministeeriumi valitsemisalale** USAga sõlmitud koostööleppesga saadud vahenditest *Halduspoliitika* ja *Rahatarga riigi* programmi kokku **718 583 eurot** finantskuritegude vastaste projektide edendamiseks. Projektide tulude ja kulude eelarve jaguneb valitsemisala asutuste eelarves järgmiselt:

- Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskusele programmi tegevuse *Riigi tugiteenuste pakkumine* eelarvesse 25 278 eurot tööjõu- ja majandamiskuludeks ning 251 000 eurot IT investeeringuteks;
- Rahandusministeeriumile programmi tegevuse *Finantskeskkonna arendamine* eelarvesse 137 400 eurot toetusteks, 129 000 eurot majandamiskuludeks ning 31 000 eurot käibemaksukuluks majandamiskuludelt;
- Maksu- ja Tolliameti programmi tegevusele *Maksu- ja tollipoliitika kujundamine ja korraldamine* 144 905 eurot tööjõu- ja majandamiskuludeks.

Algselt olid eelarvelised vahendid planeeritud Justiits- ja Digiministeeriumi eelarvesse, kuna eelnõu koostamisel ei olnud selgunud rahastatavad projektid ning vahendite jaotus valitsemisalade vahel. Tegemist on tuludest sõltuvate kuludega, mistõttu on muudatusega seotud nii tulu kui kulud ja investeeringud.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Statistikaamet suunab programmi tegevuse *Riikliku statistika tegemine* eelarves mööbli kapitalirendi intressikuludeks (muud kulud) planeeritud **8 515 eurot** makromajandusstatistika kvaliteedi ja kohasuse

tõstmise kuludeks (tööjõu- ja majandamiskulud). 2026. aastal ei sõlmita enam uut mööbli kapitalirendi lepingut. Vabanenud vahendid suunatakse statistika kvaliteedi parandamiseks.

REGIONAAL- JA PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Muudatusega suunab Regionaal- ja Põllumajandusministeerium programmi tegevuse Ühistransporditeenuse arendamine ja soodustamine eelarvest 2 000 000 eurot Kliimaministeeriumile, vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Valitsemisalade vaheline muudatus (tuludes-kuludes)

Justiits- ja Digiministeerium suunab **Siseministeeriumile** programmi tegevuse *Raske ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus* eelarvesse tööjõu- ja majandamiskuludeks USAga sõlmitud koostööleppes saadud vahenditest **969 104 eurot** finantskuritegude vastaste projektide edendamiseks. Algselt olid eelarvelised vahendid planeeritud Justiits- ja Digiministeeriumi eelarvesse, kuna eelnõu koostamisel ei olnud selgunud rahastatavad projektid ning vahendite jaotus valitsemisalade vahel. Tegemist on tuludest sõltuvate kuludega, mistõttu on muudatusega seotud nii tulu kui kulud.

RIIGIKOGUS KOLMANDA LUGEMISEGA TEHTUD MUUDATUSED

VABARIIGI VALITSUS

Muudatusega suunatakse 6 317 eurot Kliimaministeeriumile ja 256 605 eurot Kultuuriministeeriumile, vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

Valitsemisalade vaheline muudatus

Vabariigi Valitsuse kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfondi suunatakse **Haridus- ja Teadusministeeriumi** valitsemisala eelarvest **46 645 000 eurot** täiendavalt üldhariduskoolide toetuseks seoses õpilaste arvu täpsustumisega (sh õpetajate, direktorite ja õppealajuhatajate palgakulu, tegevuskulutoetus, õppekirjandus, õpetajate ja juhtide täienduskoolitus, koolilõuna). Riigieelarvest valdadele ja linnadele munitsipaalkoolide kulude katmiseks eraldatava toetuse arvestamise aluseks on Eesti hariduse infosüsteemi järgne õpilaste arv planeeritavale aastale eelneva aasta 10. novembri seisuga.

HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Muudatusega suunatakse Haridus- ja Teadusministeeriumi Juurdepääsu tagamine üld- ja kutseharidusele programmi tegevustest 46 645 000 eurot Vabariigi Valitsuse toetusfondi vt täpsemalt selgitust Vabariigi Valitsuse valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

Valitsemisalade vaheline muudatus

Kliimaministeerium suunab **16 000 eurot Haridus- ja Teadusministeeriumile** programmi tegevuse *Võrdsete võimaluste tagamine hariduses* eelarvesse noortele ööpäevaringse psühholoogilise abi pakkumise toetamiseks.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Riigi kutseõppeasutustele ja riigi üldhariduskoolidele suunatakse **Haridus- ja Teadusministeeriumi** eelarvest **18 155 eurot** tööjõu- ja majandamiskuludeks ning sotsiaaltoetusteks. Õppeasutuste kulud suurenevad seoses õpilaste arvu täpsustumisega ja õpetaja palga alammäära tõusuga (sh õpetajate, direktorite ja õppealajuhatajate palgakulu, tegevuskulutoetus, õppekirjandus, õpetajate ja juhtide täienduskoolitus, koolilõuna ning stipendiumid). Arvestuse aluseks on Eesti hariduse infosüsteemi järgne õpilaste arv planeeritavale aastale eelneva aasta 10. novembri seisuga.

Eestikeelsele õppele ülemineku tegevuskavas ette nähtud Ida-Virumaa haridustöötajate kõrgema töötasu toetusmeede on seotud õpetajate töötasu alammääraga. Alammäära tõusust tulenev eelarve planeeritakse kuni andmete täpsustamiseni programmi tegevuses *Juurdepääsu tagamine üld- ja kutseharidusele*. Muudatusega suunatakse **975 000 eurot** programmi tegevusse *Võrdsete võimaluste tagamine hariduses* Ida-Virumaa KOV- ja erakoolide ning riigikoolide haridustöötajate kõrgema töötasuga seotud taotlusvooru kuludeks.

Õpetajate töötasu alammäär tõuseb 2026. aastal 1820 eurolt 1970 euroni.

Valitsemisala-sisene tehniline muudatus (kuludes)

Haridus- ja Teadusministeerium lisab kõrghariduse valdkonna vajaduspõhiste õppetoetuste arvestuslikele kuludele objektikoodi *vajaduspõhised õppetoetused*.

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA*Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)*

Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisalas täpsustatakse siseturvalisuse palgatõusuks eraldatud vahendite asutuste vahelist jaotust. Õigusriigi tulemusvaldkonna Usaldusväärse ja tulemusliku õigusriigi programmi tegevusest *Karistuse täideviimise korraldamine* suunatakse Eesti Kohtuekspertiisi Instituudile **460 000 eurot** programmi tegevusse *Kriminaalpoliitika kujundamine ja elluviimine, sh ennetus*, sest eelnõu menetlemisel on täpsustunud vahendite jaotus asutuste vahel.

Valitsemisala tehniline muudatus (kuludes)

Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisala sisene muudatus, millega **Justiits- ja Digiministeerium** suunab USAga sõlmitud koostööleppes saadud vahenditest **164 127 eurot Prokuratuuri** tuludest sõltuvate kulude eelarves tööjõu- ja majandamiskuludeks finantskuritegude vastase projekti edendamiseks. Algselt olid eelarvelised vahendid planeeritud Justiits- ja Digiministeeriumi eelarvesse, kuna eelnõu koostamisel ei olnud selgunud rahastatavad projektid.

KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA*Valitsemisalade vaheline muudatus*

Siseministeerium suunab programmi tegevuse *Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja nende lahendamine* eelarvest **45 000 eurot** Kaitseministeeriumi programmi tegevuse *Kaitsetahte edendamine* eelarvesse Kaitseliidu Naiskodukaitse toetamiseks evakuatsioonivõimekuse tõstmisel.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Kaitsevägi ja Riigi Kaitseinvesteeringute keskus korrigeerivad kulude majanduslikku sisu ja tegevuspõhist jaotust seoses asutuste kulumudelite tehnilise korrastamisega. Muudatus on suuremas osas seotud taristu halduse teenuse muutusega, kus taristu kulud konsolideeriti ühele teenusele. Muudatuse mõju kulude tegevuspõhisele jaotusele on järgmine:

- programmi tegevuse *Riigikaitseliste investeeringute korraldus* eelarve suureneb **38 368 463 eurot** ja programmi tegevuse *Riigikaitseliste inimvara juhtimine* eelarve **467 970 eurot**;
- programmi tegevuse *Väeloome korraldamine* eelarve väheneb **33 990 810 eurot**, programmi tegevuse *Kaitsevalmiduse ja liitlaste kohaloleku tagamine Eestis* eelarve **3 952 332 eurot**,

programmi tegevuse *Liitlaste kaasamine ja rahvusvaheline koostöö* eelarve **729 402 eurot** ja programmi tegevuse *Kaitsetahte edendamine* eelarve **163 889 eurot**.

Kaitseministeeriumi valitsemisala asutuste ja nende allüksuste vaheline personalikulude vajadus on riigieelarve eelnõu koostamise järgselt täpsustunud ning täiendatud on kulumudeli suunamisreegleid, millest tulenevalt korrigeeritakse kulude tegevuspõhist jaotust järgmiselt:

- programmi tegevuse *Riigikaitseliste investeeringute korraldus* eelarve suureneb **9 482 963 eurot**, programmi tegevuse *Luure ja eelhoiatuse korraldamine* eelarve **5 805 827 eurot**, programmi tegevuse *Liitlaste kaasamine ja rahvusvaheline koostöö* eelarve **4 238 013 eurot**, programmi tegevuse *Kaitsevalmiduse ja liitlaste kohaloleku tagamine Eestis* eelarve **3 435 415 eurot** ning programmi tegevuse *Kaitsetahte edendamine* eelarve **22 491 eurot**;
- programmi tegevuse *Väeloome korraldamine* eelarve väheneb **14 697 248 eurot** ja programmi tegevuse *Riigikaitsealise inimvara juhtimine* eelarve **8 287 461 eurot**.

Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus ja Kaitsevägi suunavad programmi tegevuse *Väeloome korraldamine* majandamiskuludest **3 600 000 eurot** programmi tegevuse *Kaitsevalmiduse ja liitlaste kohaloleku tagamine Eestis* majandamiskuludesse. Muudatusega korrigeeritakse õppuste ja õppekogunemiste toitlustuse programmi tegevuste vahelist jaotust vastavalt kulude vajaduse täpsustumisele pärast riigieelarve eelnõu koostamist. Eelarve kasutamise sihtotstarve ei muutu.

Kaitseministeerium suunab programmi tegevuse *Kaitsetööstuse ja kaitsevaldkonna innovatsiooni edendamine* teadus- ja arendustegevuse toetuste eelarvest Kaitseväele programmi tegevuse siseselt majandamiskuludeks **349 507 eurot** ja **364 453 eurot** programmi tegevuse *Riigikaitsealise inimvara juhtimine* tööjõukuludesse, kuna teadus- ja arendusprojekte viib ellu ka Kaitsevägi.

Kaitseministeerium suunab programmi tegevuse *Kaitsevalmiduse ja liitlaste kohaloleku tagamine Eestis* majandamiskuludest **251 057 eurot** programmi tegevuse *Väeloome korraldamine* eelarvesse ja **1 424 eurot** programmi tegevuse *Kaitsetahte edendamine* eelarvesse Kaitseväe sihtotstarbelise toetuse suurendamiseks seoses Kaitseväe tegevuste täpsustumisega riigieelarve eelnõu koostamise järgselt.

Kaitsevägi suunab programmi tegevuse *Riigikaitsealise inimvara juhtimine* majandamiskuludest **115 621 eurot** programmi tegevuse *Kaitsevalmiduse ja liitlaste kohaloleku tagamine Eestis* majandamiskuludesse ning **34 379 eurot** programmi tegevuse *Väeloome korraldamine* majandamiskuludesse seoses IKT vajaduste täpsustumisega riigieelarve eelnõu koostamise järgselt.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes ja investeeringutes)

Kaitsevägi suunab programmi tegevuse *Väeloome korraldamine* majandamiskuludest **25 279 eurot** IT investeeringutesse. Muudatusega korrigeeritakse Kaitseväe kulude ja investeeringute vahelist jaotust eelarves, kuna finantsarvestuse reeglitest tulenevalt klassifitseeruvad soetused kuludeks. Eelarve kasutamise sihtotstarve ei muutu.

KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Valitsemisalade vaheline muudatus

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium suunab IT investeeringuteks **600 000 eurot** Kliimaministeeriumi valitsemisala asutuse Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskuse (KEMIT) eelarvesse, et katta Maa- ja Ruumiameti (MaRu) infosüsteemidega seotud arenduskulud:

- planeeringute menetluse infosüsteemi (PLANIS) täiendavad arendused;
- MaRu aluskaarditeenuste (kaart.maaamet.ee ja tiles.maaamet.ee) pakkumisega seotud süsteemide ületoomine ruumiandmete platvormi RUTA põhimõtetele ja standarditele, et tagada skaleeritavus ja pilvetugi, uute OGC standardite kasutuselevõtt ning alusandmete uuendamise automatiseerimine;
- Riigi kinnisvara ruumiandmete keskkonna (KATRI <https://riigivara.kataster.ee/>) täiendamine maaportfelli analüüsi funktsionaalsustega.

Kliimaministeeriumi valitsemisala asutuse Eesti Loodusmuuseum eelarvesse suunatakse **6 317 eurot rohereformi ja kliimapoliitika programmi tegevuse rohereformi, keskkonnateadlikkuse ja -hariduse edendamise**. Kultuuritöötajate palgatõusu arvutamise aluseks olevates andmetes on tuvastatud eksitus, kus osade asutuste palgakasvude aluseks olevates andmetes ei olnud arvestatud tööandja makse. Selle eksimuse tõttu arvutati Eesti Loodusmuuseumi palgatõusu summa algselt väiksemana, kui planeeritud. Muudatusega kaetakse puuduolev summa Vabariigi Valitsuse reservi arvelt, et oleks tagatud kõigi kultuuritöötajate palgatõusu arvestamine ühtsetel alustel.

Valitsemisala-sisene muudatus (tuludes)

Kliimaministeeriumi valitsemisala asutuse Transpordiamet eelarve väheneb majandustegevusest saadava tulu arvelt **1 mln eurot**. Tulu laekumine väheneb mootorsõidukimaksu seaduse muutmise seaduse jõustumisel, mille kohaselt M1-kategooria mootorsõiduki, millel on rohkem kui seitse istekohta, registreerimistasu arvutatakse N1-kategooria mootorsõiduki registreerimistasu määra alusel.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Kliimaministeeriumi valitsemisala asutuse Transpordiamet eelarvet vähendatakse **9 mln euro võrra mere ja vee programmi meremajanduse konkurentsivõime ja veetaristu arendamise programmi** tegevusest reisilaevanduse toetusmeetmeks eraldatud vahendite arvelt. Muudatusega suunatakse **1 500 000 eurot Kultuuriministeeriumi, 400 000 eurot Sotsiaalministeeriumi ja 16 000 eurot Haridus- ja Teadusministeeriumi** valitsemisala eelarvesse vt täpsemalt selgitusi vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures. Ülejäänud summa ulatuses paraneb riigi eelarvepositsioon.

Kliimaministeeriumi valitsemisala programmi tegevuste eelarve korrigeerimised tulenevad Keskkonnaagentuuri poolt tehtud muudatustest. 2026.a tööplaani ja tegevuste mahu tulemusena on vajalik korrigeerida nende tegevuste elluviimiseks kasutatavate ressursside eelarveid, mis jaotuvad erinevate programmi tegevuste vahel. Sõidukite ülalpidamise kulude suurenemine kaetakse Keskkonnaagentuuri üldkulude arvelt ning kinnisvaraobjektide eelarve korrigeeritakse vastavusse tegelike ülalpidamiskuludega.

Valitsemisala-sisene muudatus (investeeringutes)

Kliimaministeerium suunab *transpordi ja liikuvuse programmi raudteetransporditaristu arendamine ja korrashoid* tegevuse eelarvesse **6 mln eurot** CO2 kvooditulust rahastatavatest investeeringutest, Rail Baltica ehitamiseks vajamineva investeeringutoetuseks. Vastavalt prioriteetsusele kaetakse Rail Baltica ehitust ja lükatakse edasi maade soetamine.

KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Valitsemisalade vaheline muudatus

Kultuuriministeeriumi *Kultuuriprogramm*, programmi tegevuse *Kultuuri valdkondadeülelene arendamine* eelarve suureneb kokku **1 756 605 eurot** tulenevalt järgmistest muudatustest:

- Toetuste eelarve suureneb **1 500 000 eurot** valdkondadeüleselt organisatsioonide ja partnerite võimestamise ja võimekuse kasvatamiseks. Toetus on mõeldud kultuuriorganisatsioonide arendus- ja võimekuse kasvatamise projektide toetamiseks, mis edendavad loomingulist tegevust ja kultuuriväärtuste hoidmist ning aitavad organisatsioonidel tulevikus kasvatada oma tulubaasi. Tegemist on ühekordse lisarahastusega. Katteallikaks on Kliimaministeeriumi eelarvest vähendatav reisilaevanduse toetusmeetmeks eraldatud vahendid.
- Toetuste eelarve suureneb **151 605 eurot** kultuuritöötajate palgafondi tõusu katteks. Kultuuritöötajate palgatõusu arvutamise aluseks olevates andmetes on tuvastatud eksitus, kus osade asutuste palgakasvude aluseks olevates andmetes ei olnud arvestatud tööandja makse. Selle eksimuse tõttu arvutati Eesti Lastekirjanduse Keskuse, Eesti Rahva Muuseumi, Eesti Rahvakultuuri Keskuse, Muinsuskaitseameti, Palamuse O Lutsu Kihelkonnamuuseumi, Viljandi Muuseumi Sihtasutuse ja Võru Instituudi palgatõusu summa algselt väiksemana, kui planeeritud. Muudatusega kaetakse puuduolev summa Vabariigi Valitsuse reservi arvelt, et oleks tagatud kõigi kultuuritöötajate palgatõusu arvestamine ühtsetel alustel.
- Tööjõu- ja majandamiskulude eelarve suureneb **105 000 eurot** Justiits- ja Digiministeeriumi nõusolekul Vabariigi Valitsuse sihtotstarbelisse reservi planeeritud IKT vahendite tõstmine Kultuuriministeeriumi valitsemisala 2026. aasta eelarvesse. Raha suunatakse Kultuuriministeeriumi haldusala avalike teenuste nõuetekohase käideldavuse ja infoturbe tagamiseks, sealhulgas tehnoloogilise platvormi ja komponentide tehnoloogilise võla likvideerimiseks ning kaasajastamiseks.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Kultuuriministeeriumi *Kultuuriprogramm*, programmi tegevuse *Kultuuri valdkondadeülelene arendamine* Toetuste, tööjõu- ja majandamiskulude eelarve väheneb kokku **252 544 eurot** tulenevalt valitsemisala sisestest muudatustest kuludes.

Kultuuriministeeriumi Spordiprogrammi, programmi tegevuse *Saavutusspordi toetamine ja arendamine* toetuste eelarve suureneb **122 544 eurot** Olümpiakomiteele (EOK) toetuse eraldamiseks. Vabariigi Valitsuse koalitsioonilepingu kohaselt alustab EOK ettevalmistusi suurürituste hoone rajamiseks koostades asukoha ja äriplaani eelanalüüsi. Katteallikaks on *Kultuuriprogramm*, programmi tegevuse *Kultuuri valdkondadeülelene arendamine* toetuste eelarvesse planeeritud valdkondadeülelene institutsioonide toetus.

Kultuuriministeeriumi Lõimumis-, sh kohanemisprogramm, programmi tegevuse *Lõimumis-, sh kohanemispoliitika kujundamine ja rakendamine* toetuste eelarve suureneb **120 000 eurot** toetuse eraldamiseks Ida-Virumaal kultuuriürituste kaudu kultuuridevahelise dialoogi edendamiseks, kultuurilise kapseldumise ja ühise identiteedi tugevdamiseks. Katteallikaks on *Kultuuriprogramm*, programmi tegevuse *Kultuuri valdkondadeülelene arendamine* toetuste eelarvesse planeeritud valdkondadeülelene institutsioonide toetus.

Rahvakultuuri Keskuse Kultuuriprogramm, programmi tegevuse *Rahvakultuuripoliitika kujundamine ja rakendamine* tööjõu- ja majandamiskulude eelarve suureneb **10 000 eurot** Euroopa Nõukogu

kultuuriteede programmi Eesti rakendusüksuse kuludeks. Eesti on Euroopa Nõukogu kultuuriteede osalislepe täisliige alates 2026. aastast. Eesti Rahvakultuuri Keskusest saab Euroopa Nõukogu kultuuriteede programmi Eesti rakendusüksus, kelle põhiliseks ülesandeks on programmi tutvustamine Eestis, kaasates pärandipaiku ning siseriiklik koostöö turismisektoriga. Rakendusüksusena tegutsemiseks on vajalik Keskusele eraldada lisaressurss nii töötasuks kui ka sisulisteks tegevusteks. Katteallikas on Kultuuriministeeriumi *Kultuuriprogrammi*, programmi tegevuse *Kultuuri valdkondadeülene arendamine* personalikulud.

MAJANDUS- JA KOMMUNIKATSIOONIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Muudatusega suunatakse Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi programmi tegevustest Ruumilise planeerimise poliitika kujundamine ja korraldamine ning Maakasutuspoliitika kujundamine ja elluviimine 600 000 eurot Kliimaministeeriumile vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

RAHANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskus (RMIT) suunab programmi tegevuse *Riigi tugiteenuste pakkumine* IT majandamiskuludest **20 000 eurot** Rahapesu Andmebüroole tagasi, sest alates järgmisest aastast RMIT enam ei osuta piiratud taseme taristu (võrk, serverid) teenust. Rahapesu Andmebüroo suunab vahendid programmi tegevuse *Finantskeskkonna arendamine* IT majandamiskuludesse IT-majade teenuste kallinemise katteks.

REGIONAAL- JA PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium suunab Ühtse põllumajanduspoliitika (ÜPP) strateegiakava sekkumiste vahel **166 667 eurot** ringi, et tagada muutunud ja pidevalt muutuv keskkonnas paremini rakendatavate sekkumiste sobivus strateegiakava eesmärkide täitmiseks. Strateegiakava otsetoetuste sekkumiste ning pindala- ja loomapõhiste maaelu arengu toetuste sekkumiste rakendamine algas juba 2023. a kevadel ning praeguseks hetkeks on esimese taotlusvooru tulemusel ilmnunud mitmeid aspekte nii sekkumise nõuetes kui ka sekkumistega seotud tingimuslikkuse süsteemi nõuetes, mida tuleks muuta. Seoses tingimuslikkuse süsteemiga on tehtud lihtsustavaid muudatusi EL-i õigusaktides, millest tulenevalt tuleb muuta juba olemasolevat strateegiakava. Investeeringutoetuste sekkumiste osas on

praeguseks hetkeks toimunud üksikud taotlusvoorud, ent juba ettevaatavalt tuleks teha muudatusi, mille tulemusel laiendatakse nendes abikõlblike tegevuste ja kulude loetelu.

Valitsemisala tehniline muudatus (kuludes)

Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisala asutused on üle vaadanud 2026 aasta eelarve ühekordse kärpe ja sellega seoses täpsustuvad valitsemisala asutustes eelarvete tegevuspõhised jaotused erinevate programmi tegevuste vahel:

- **Regionaal- ja Põllumajandusministeerium** suunab allasutustesse kärpe **1 179 592 eurot** ja selle tulemusena REMi enda eelarve suureneb.
- **Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet** vähendab oma eelarvet tegevuskuludes ning erinevate programmi tegevuste vahel **252 681 eurot**.
- **Põllumajandus- ja Toiduamet** vähendab oma eelarvet tegevuskuludes ning erinevate programmi tegevuste vahel **459 482 eurot**.
- **Riigi Laboriuuringute ja Riskihindamise Keskus** vähendab oma eelarvet tegevuskuludes ning erinevate programmi tegevuste vahel **167 466 eurot**.
- **Maaelu Teadmuskus** vähendab oma eelarvet tegevuskuludes ning erinevate programmi tegevuste vahel **299 963 eurot**.

SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

*Muudatusega suunatakse Siseministeeriumi programmi tegevuse Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja nende lahendamine eelarvest **45 000 eurot Kaitseministeeriumile**, vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.*

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Siseturvalisuse töötajate palgatõusudeks eraldatud vahendid kajastati algselt Siseministeeriumi eelarves suurematel programmi tegevustel, et analüüsida millistel tööliinidel on palga mahajäämus ja vajadused kõige suuremad ning seejärel otsustati eraldatud vahendite jaotus valitsemisala asutuste lõikes. Tuginedes analüüsile ja aruteludele suunab Siseministeerium algselt ministeeriumi eelarvesse siseturvalisuse töötajate palgatõusudeks eraldatud vahendid **summas 28 887 657 eurot** valitsemisala asutuste eelarvetesse, st 10%-ne teenistujate põhipalga fondi tõus kõikidele asutustele, millele Vabariigi Valitsus raha eraldas: Politsei- ja Piirivalveametile, Päästeametile, Häirekeskusele ja Sisekaitseakadeemiale. Vahendite ümbersuunamise tulemusel muutub asutuste ja mitmete programmi tegevuste vaheline eelarvejaotus, millest programmi tegevuste vahelise muutusena kajastub **9 237 891 eurot**. Lisaraha suunatakse eeskätt nendele ametikohtadele, kus töötasu jääb turutasemest maha – eelkõige eesliini eriteenistujad ja õppejõud, või ametikohad kus tööjõu voolavus on kõrge:

- PäA-s tõuseb päästjate ja demineerijate palk 10%, meeskonnavanema ja rühmapealiku palgatõus 11,7%. Ülejäänud komandotasandil säilitati karjäärisüsteemi toimimiseks senised palgavahed. Kontoris töötavatel eriteenistujatel (ohutusjärelevalve, kriisivõimekus) tõuseb palk vahemikus 2,42-8,9%.

- PPA-s tõuseb eesliini (patrullpolitseinik, piirivalvur, kiirreageerija, dokumendiekspert, operatiivinfo haldur) palk 15,1% ja politseiametniku palk keskmiselt 9,6%. PPA teenindustes töötavate mittepolitseiametnikest klienditeenindajate palk tõuseb 11,7%.
- HäK-is tõuseb töösaali ametnike (sh päästekorraldajad, logistikud, meedikud, riigiinfo telefoni konsultandid) palk 10%.
- SKA-s tõuseb akadeemilistel ametikohtadel palk keskmiselt 16%, sh õpetajatele ettenähtud palgatõus on 17% ja lektorite palgatõus 23%.

Siseministerium täpsustab Politsei- ja Piirivalveameti vabatahtlikele merepäästjatele makstavate toetuste majanduslikku sisu ning teenusega seotud programmi tegevusi, klassifitseerides **14 220 eurot** majandamiskuludest muudeks toetusteks. Kulud suurenevad programmi tegevuse *Abi osutamine Eesti päästepiirkonnas* eelarves. Eelarve muudatus mõjutab mitmeid programmi tegevusi.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes ja investeeringutes)

Siseministerium suunab algselt ministeriumi eelarvesse planeeritud vahendid andmekogu ABIS (Automaatse biomeetrilise isikutuvastuse süsteem) arendamiseks ja ülalpidamiseks ning digikioskitega seotud rendikulude katmiseks Siseministeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskuse (edaspidi SMIT) eelarvesse. Eelarvevahendite vajadus investeeringute ja kulude osas on täpsustunud, mistõttu suunatakse investeeringutest kulude eelarvesse **693 054 eurot**. Kulud suurenevad programmi tegevuses *IT teenuste osutamine*.

Siseministerium suunab programmi tegevuse *Päästmine maismaal ja siseveekogudel* majandamiskulude eelarvest **101 100 eurot** transpordivahendite investeeringute eelarvesse. Kuna kasutusel olnud juhtimisautode rendilepingud lõppevad ning nende asemel soetatakse kasutatud sõidukid Päästeametile, siis vabanevad rendikulud, mis suunatakse transpordivahendite eelarvesse suuremas mahus investeeringute elluviimiseks.

SOTSIAALMINISTERIUMI VALITSEMISALA

Valitsemisalade vaheline muudatus

Kliimaministerium eelarvest suunatakse **400 000 eurot** Sotsiaalministeriumi valitsemisala eelarvesse järgmisteks tegevusteks:

- **200 000 eurot Tervise Arengu Instituudile** programmi tegevuse eelarvesse *Tervise edendamine ja riskikäitumise vähendamine* sõltuvushaigete jätkuravi ja toetavate teenuste rahastamiseks.
- **200 000 eurot Sotsiaalministeriumile** programmi tegevuse eelarvesse *Tervise edendamine ja riskikäitumise vähendamine* välja töötamiseks lahendus, mille abil toetatakse laste sõltuvuste tekkimise (hasartmäng, uimastid jm) varajast lahendamist ja abi andmist, et ennetada sõltuvuste väljakujunemist.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes ja investeeringutes)

Sotsiaalministerium suunab **100 000 eurot** Tervise ja Heaolu Infosüsteemi Keskuse investeeringuteks, et toetada IT arendustega kvaliteedikeskuse eesmärkide saavutamist, selleks viiakse

läbi ärianalüüs ja alustatakse patsiendiohutuse andmekogu ja tervishoiutöötajate registri arendustega. Kokkuvõttes saavutati suuremahuliste põhitegevust toetavate majandamiskulude, sh lähetuskulude, koolituskulude ja üritustega seotud kulude kokkuvõtte ja kärpimise tulemusel, mis puudutab kaheksa erineva programmi tegevuse eelarvete muutmist.

Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus suurendab programmi tegevuse *IT teenuste osutamine sotsiaalvaldkonnas* majandamiskulude eelarvet **348 000 eurot**, sest on täpsustunud projekti majutuskulude vajadused, vähendades sama programmi tegevuse personalikuludest **232 678 eurot** ja investeeringutest **115 322 eurot**.

Pensionite ja hüvitiste õigeaegse maksmise tagamiseks on alustatud teenuste ajakohastamise ning süsteemide hukukindluse ja toimepidevuse tõstmise projektiga. Projektiplaan täpsustamisel on selgunud, et majutuskulude katmiseks väljaspool Eestit on vaja suuremat majanduskulude eelarvet. Töötajate värbamine ei ole läinud plaanikohaselt, mistõttu on personalikuludest võimalik vahendeid majandamiskuludesse ümber suunata. Ka investeeringuplaan on täpsustunud, võimaldades osa investeeringutest suunata ümber majandamiskuludeks nii, et kõik projekti olulised investeeringueesmärgid on kaetud.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Terviseametile suunatakse programmi tegevusse *Tervishoiuteenuste kvaliteedi tagamine* **606 997 eurot** Sotsiaalministeeriumi valitsemisala asutustelt vahendid erinevate programmi tegevuste eelarvetest, et luua alates 2026. aastast kvaliteedi- ja patsiendiohutuse valdkonna tegevusi koordineeriv ja korraldav keskus. Tervishoiuteenuste kvaliteedi jälgimine ja juhtimine vajab parendamist. Hetkel tegeletakse üksikute, killustunud tegevustega, mistõttu ei ole võimalik selgelt hinnata tervishoiu üldist kvaliteeti ega patsiendi õiguste tagamist.

Keskuse rahastamiseks vaatasid kõik Sotsiaalministeeriumi valitsemisala asutused üle oma planeeritud eelarved ning leiti võimalused kokkuvõtteks mh erinevate tegevuskulude kokkuvõtteid (büroohalduses, töötajatega seotud kuludest nagu lähetused, koolitused, tõlked, üritused); ambulatoorse nõustamisteenuse (järelteenus sõltuvusravi läbinud isikutele) ja teenuse "Psühhiaatiline hindamine õiguskaitse poolt suunatud kliendile" tellimise rahastamise lõpetamine; tegevuskulude kokkuvõtteid ravimite ja meditsiiniseadmetega seotud järelevalve läbiviimise valdkonnas; rehabilitatsiooniteenuse eelarve vähendamine, kuna prognoositakse teenuse väiksemat nõudlust (juhul kui rehabilitatsiooniteenuse vajaduse määrab perearst, siis rahastatakse teenust Tervisekassa poolt).

Sotsiaalkindlustusamet suunab ümber erinevate programmi tegevuste vahel **6 173 eurot** rahvusvaheliste organisatsioonide liikmemaksude suurenemiseks sh 1 000 eurot on seotud Rahvusvahelise Sotsiaalkindlustuse Assotsiatsiooni (ISSA) liikmemaksuga, 4 873 eurot Council of Baltic Sea States, riskilaste ekspertgrupis osalemise tasuga ja 300 eurot organisatsiooni „European Network for the Work with Perpetrators of Domestic Violence e.V.” liikmemaksuga. Muudatusega

viiakse liikmemaksude eelarved vastavaks prognoositud kuluvajadustega, mis ei olnud riigieelarve eelnõu menetlemisel teada.

Sotsiaalministeeriumi erinevate programmi tegevuste vahel suunatakse ümber **84 294 eurot** teadusnõunike personalikulusid, kuna täpsustusid kulude jaotused programmi tegevuste vahel, mis ei olnud riigieelarve eelnõu menetlemisel teada.

Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus korrigeerib erinevate programmi tegevuste vahel **4 207 eurot** IT teenuste tegevuspõhist jaotust tulenevalt struktuurimuudatusega kaasnevate eelarvete muutmisest.

Valitsemisala tehniline muudatus (kuludes)

Programmi tegevuses *Hoolekande kättesaadavuse tagamine ja toimetuleku toetamine* suunatakse **48 000 eurot** Tervise Arengu Instituudi tegevuskuludest Sotsiaalkindlustusametile, kuna anti üle ajakirja "Sotsiaaltöö" väljaandmisega seotud tööülesanded.

MUUDATUSED TEKSTIPARAGRAHVIDELE

Teha eelnõus järgmised parandused:

1) **Muuta** seaduse eelnõu § 2 lõige 5 järgmiselt:

(5) Sotsiaalhoolekande seaduse alusel kehtestatavad määrad on järgmised:

1) seaduse § 73 lõike 5 alusel kehtestatav psüühiliste erivajadustega inimeste kogukonnas elamise teenust saama suunatud isiku omaosaluse maksimaalne maksumus 2026. aasta 31. märtsini 405 eurot kalendrikuus, alates 1. aprillist 446 eurot kuus;

2) seaduse § 73 lõike 5 alusel kehtestatav ööpäevaringset erihooldusteenust saama suunatud isiku omaosaluse maksimaalne maksumus 2026. aasta 31. märtsini 405 eurot kalendrikuus, alates 1. aprillist 446 eurot kalendrikuus, kui ööpäevaringset erihooldusteenust osutatakse hoolekandetasutuse ühes või igas eraldiseisvas hoones korraga rohkem kui 12 isikule;

3) seaduse § 73 lõike 5 alusel kehtestatav ööpäevaringset erihooldusteenust saama suunatud isiku omaosaluse maksimaalne maksumus 2026. aasta 31. märtsini 477 eurot kalendrikuus, alates 1. aprillist 525 eurot kalendrikuus, kui ööpäevaringset erihooldusteenust osutatakse hoolekandetasutuse ühes või igas eraldiseisvas hoones kuni 12 isikule või eraldi toimivates peresarnastes gruppides kuni kümnele isikule, kuid kõige rohkem 30 isikule ühes hoones;

4) seaduse § 73 lõike 5 alusel kehtestatav päeva- ja nädalahoiuteenust saama suunatud isiku omaosaluse maksimaalne maksumus 2026. aasta 31. märtsini 360 eurot kalendrikuus, alates 1. aprillist 396 eurot kalendrikuus;

5) seaduse § 131 lõike 3 alusel kehtestatav üksi elava isiku või perekonna esimese liikme toimetulekupiir 220 eurot kalendrikuus;

6) seaduse § 139³ lõike 1 alusel kehtestatav üksi elava pensionäri toetuse suurus on 200 eurot kalendriaastas.

Selgitus muudatusettepanekule:

Muudatusega suurendatakse erihoolekandeteenuse omaosaluse maksimaalseid määrasid alates 1. aprillist võrreldes 01.01.2025 kehtestatud määradega 10 %. 2026. aasta riigieelarve seaduse eelnõu menetlemisel jäid Sotsiaalhoolekande seaduse § 73 lõike 5 alusel kehtestatavad määrad muutmata, kuna sooviti teha täiendav analüüs omaosalusega ja erihoolekandeteenuste hindadega seotud teenuste tegelike kulude osas AS Hoolekandeteenuste andmete alusel.

Hindasid tõstetakse aprillist, kui muutuvad töövõimetoetuse päevamäär ja rahvapension, mis vähendab hinnakasvu mõju sihtrühmale. Omaosaluse kasv 10% sisaldab tarbijahinna indeksi kasvu 3,3% ning 6,7% tagab omaosalusega teenuste jätkusuutlikkuse. Majutus- ja toitlustuskulud on viimastel aastatel märkimisväärselt kasvanud ning omaosaluse suurendamine on vajalik nende kulude katmiseks ning teenuse kvaliteedi säilitamiseks. Nõue on, et inimesele peab peale omaosaluse maksmist alles jääma vähemalt 15% tema sissetulekust ning Sotsiaalkindlustusamet hüvitab edaspidigi tasu nende eest, kes omaosalust täies mahus maksta ei jõua. Selleks kulub 2026. aastal 71 282 eurot, mis on Sotsiaalkindlustusameti eelarves planeeritud.

Muudatusega tuuakse erinevad sihtrühmad eraldi punktidenä välja, mistõttu § 2 lõike 5 punktide arv suureneb, sh muutuvad ka punktide numbrid, mille osas tekstilist muudatust ei tehta (punktid 5 ja 6).

2) **Asendada** seaduse eelnõu § 3 lõikes 2 arv „496 585 000” arvuga „543 230 000”.

Selgitus muudatusettepanekule:

Muudatus on seotud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse (PGS) §-ga 82, mille kohaselt eraldatakse riigieelarvest valdadele ja linnadele munitsipaalkoolide kulude katmiseks toetust Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS) 10.11.2025. aasta õpilaste arvu alusel.